

Cesta jinam

Jiří Šesták

Úsměvný příběh ze smutné doby,
kdy do hraniční Šumavy
byl vstup zakázán

Jiří Šesták

Cesta jinam

**Úsměvný příběh ze smutné doby,
kdy do hraniční Šumavy byl vstup zakázán**

manželce Lence a dětem Janovi, Matoušovi a Aničce

Obsah

1		5
2		9
3		10
4		15
5		19
6		28
7		34
8		39
9		44
10		46
11		62
12		69
13		74
14		94
15		102
16		113
17		122

„Štlejdo, štlejdo...“ Malý chlapec v kraťáskách s kšandami vběhl do místnosti z prosluněné zahrady, protáhl se mezi několika sedícími ženami a s ustaraným pohledem kohosi hledal.

„Robine, jdi si hrát na zahradu, tady jsou dospělí!“ řekla přísně nejstarší žena s jakousi profesionální samozřejmostí.

Hoch se obrátil na její sousedku s podobnými tmavými obroučkami brýlí.

„Ale mami...“

„Robine, neodmlouvej babičce!“ podpořila autoritu starší ženy hochova matka.

„Já ale vím, co dělám, kluci...“ Vzdor synka měl v sobě i skryté varování, které však žádná z přítomných žen nepostřehla.

„Kluci tady žádní nejsou, poslechni a jdi si hrát ven... a nepatlej slova! Artikuluj!“ přidala s přehnaným důrazem na poslední slovo žena třetí, rysů poněkud odlišných od předchozích žen, ale také podobných brýlí. Hlavička se postupně otáčela k babičce, matce i tetě, až mohla vzniknout zmyšlená, že hošík soustředěně přemýšlí o slovech dospělých. Ten však řešil něco daleko zásadnějšího – proč, když ho napomene jedna z nich, musí se přidat i ostatní. Proč se musí z jednoho slůvka „nesrkej“ či „zavírej“ ode všech dozvědět, co dělá špatně, kam až si jeho hlavička pamatuje. Možná by nad tím mudroval déle, ale věděl, že problém, se kterým přiběhl ze zahrady, je daleko naléhavější než starosti celé rodiny o jeho výchovu.

„Pfffff... já nehledám kluci, ale řřříkám kluci jako helgot!“

„Ty neumíš poslouchat, ty být můj, tak bys šlapal jako hodinky,“ pokračovala žena třetí.

„Hm, tak pld... A nejsem patlal...“ Kšandy přes palce frajersky pleskly o nahé tělíčko, které se dalo, s jistou povýšeností, na ústup z dosahu tří sudiček.

„Robine, Robine, pojď na zahradu, budeme si povídat,“ zachraňoval situaci ve dveřích vedoucích do zahrady s potutelným úsměvem muž středního věku.

„Tatííí!“ chlapec s výsknutím mladého šimpanze vyběhl za otcem na zahradu a dámské osazenstvo se zkoprněle zamýšlelo nad doznívajícím větou.

„Co myslel tím pld?“ uvažovala nahlas chlapcova babička, aby se vzápětí tázavě obrátila na svou dceru Marii, která jen cudně a trochu zoufale sklopila oči.

„Štlejda nebude spokojený, tati, nebude spokojený, je to plů-

švih,“ šeptal Robin otcí, přimkl se k jeho stehnu a s hlavičkou do nebes mu ještě tišeji něco říkal. Ten se rozhlédl, pohládl ho po vlasech a s mírným spěchem oba odcházeli na vzdálený konec zahrady, za kterou v mělkých peřejích šuměla řeka Lužnice. Dámy ještě zaslechly mizející zvědavou chlapcovu otázku, proč mu teta říká patlale, i jeho veselé zavýsknutí nad již neslyšitelnou odpovědí otce.

„No...“ vnořila svůj svaštělý výraz do jediné slabiky matka obou dcer, když konečně pochopila obsah chlapcova vyjádření, a její brýle ředitelky gymnázia ještě více zpřísněly. Marie ale příliš milovala svého syna, než aby umožnila tomuto rodinnému učitelskému triumvirátu oblíbenou rodinou hru na výchovný tribunál. Obětovat svého manžela bylo v této situaci naopak snazší.

„Jsem bezmocná, mami, nemám oporu ve výchově... Karel se tomu všemu jenom směje, nebo mu to je snad i jedno...“ rozhodila Marie téměř zoufale ruce a skrze sevřené rty upila kávu. Výrazný otisk její rtěnky naznačil, kde bude v příštích chvílích okraj šálku pravděpodobně uhryznut.

„Tak si udělej doma pořádek, jsi přece pedagog! A nesrkej!“ napomenula dceru matka.

„Nesrkám! Když to je těžký. Karel je doktor... vědec... Když nechce o věcech mluvit, zavře se v laboratoři...“

„Doktor... Je to hygienik,“ odmítla matka mávnutím ruky obhajobu zetě. V jejím hlase zaznělo dosud nevypřchané zklamání.

„Vystudoval epidemiologii, je to doktor...“

I Marii mrzel snížený sociální status jejího muže, který znovu nedávno odmítl nabídku kariéry v biologickém ústavu, podmíněnou vstupem do komunistické strany, a raději se schoval v laboratoři na hygienické stanici.

„Dej pokoj. Všichni víme, jak to bylo. Teď je hygienik... Odmlouváš stejně jako ten tvůj kluk. Podívej se na děti tuhle Vlasty.“

„O kasárna doma nestojím...“

„Hele, nech toho, Maruš, kázeň je třeba,“ vložila se do hovoru Vlasta, která měla z obou sester blíže ke své matce. Když ne podobou, tak povahou. A rázně, téměř nadržene pokračovala:

„Vždycky si hledáš snadnější cestu. Místo na chmel jsi musela na jahody, místo malování baráku jsi musela na vodu...“

„To bylo od školy, akce SSM...“ oponovala Marie.

„No a co?! Vždycky jsi měla výmluvy a šilháš za lepším... Učíš děják a občanku a půjčuješ si ve vědecké knihovně *Schöner Wohnen* a *L'Officiel*...“

„Líbí se mi hezké věci,“ bránila svůj vnitřní svět Marie.

„To je pravda, Marie, měla by sis dávat větší pozor. Doba je zlá,

a ty jsi přeci jenom kantorka na dobrém gymnáziu,“ přidala se matka k Vlastě, se kterou byla vždycky spokojenější. Ve výběru manžela, v organizaci rodiny i v loajálnosti k současnému dění ve společnosti. Nicméně tato větší spřízněnost s Vlastou jí při návštěvách u Marie nebránila posadit se do fotelu a u kávičky se oddávat snění o buržoazním přepychu při listování ve francouzském módním časopisu.

„Matka má pravdu. Ráda si hraješ na hraběnkou. Od mala. Ted' taky. Chcete na dovolenou a musíte mermomocí do Jugoslávie...“

Do Vlastina horlení se vkrádal stín ukřivdnosti. Sestra ji svou lehkomyšlností provokovala. Zároveň by ale Vlasta nikdy nepřiznala, že Marii potají záviděla docela tolerantního partnera i poněkud jiné kamarádky a známosti v krajském městě, než jí poskytovala přimknutost k divizní posádce v Bechyni skrze manželovo povolání.

„Nemůžu za to, že sis vzala majora a že můžete leda k Balatónu nebo s protekcí na Krym,“ odsekla v sourozeneckém sporu neočekávaně bojovnější Marie.

„Měl už být dávno podplukovníkem.“

„No vidíš, já mám hygienika, ty majora.“

„Ale děvčata, nechte toho...“ pokusem o vlídný úsměv se snažila matka zachránit situaci. Marně. Toto nadání si nerozumělo s její povahou. A tak se stávalo, že její občasné snahy o vpašování jakéhokoli stupně srdečnosti do vlastního úsměvu dělalo většinu studentů jejího gymnázia. I proto se šeptala po zšeřelých zákoutích gymnázia její přezdívka „La Camarde“, tedy Zubatá. Jako ozvěnou se nesla tato pomsta studentů posledního ročníku volitelné francouzštiny, kterou zrušila po svém nástupu na pozici ředitelky po čistkách v roce 1970, v zájmu posílení výuky ruského jazyka.

„Co mi to zase předhazuješ? Já... já jezdím do Sovětského svazu ráda!“

„Tak jezdí. Co bych tam dělala já?“ bránila se Marie.

„Nechte toho, obě dvě. Jste jako hokyně. Ještě vás uslyší táta a bude zle. Pořád se trumfujete, která se lépe vdala...“

„A líp se vdala, co si vzala majora!“ Do místnosti vešel energickým krokem štíhlý čtyřicátník v rozepjaté důstojnické uniformě a s rozevěřeným dopisem v ruce.

„Konečně to je černý na bílém, Vlasti. Major Vladislav Šindelka je rozkazem náčelníka 10. letecké armády povýšen do hodnosti podplukovníka!“

Stíhací pilot Šindelka, čerstvý to podplukovník, přijímal gratulace různého stupně radosti a upřímnosti od přítomných dam. Ale bylo vidět, že reakce žen je mu celkem lhostejná. Daleko víc se těšil na radost v divizní letušce, tedy na místě, kde se koncentrují piloti

všech hodností, z nichž jenom dva jsou nyní nejvyšší šarže. Zde se sejde za chvíli na předletovou přípravu s ostatními stíhacími piloty a zahájí přípravy nejen na odpolední létání, ale i na dlouhou noční oslavu jeho povýšení.

„Ty, Vlasto, mám už bejt na divizi a půl hodiny hledám ponožky... Jo, abych nezapomněl, tady máš, Maruš, tu propustku do pohraničního pásma, ale co tam s tou starou barabiznou budete dělat, to nevím...“

„To víš, Karlovo dědictví... Strejdu měl sice z kolikátého kolene, ale trochu ho znal... Co nadělám...“ vzdychla spíše na oko Marie a s vděčným úsměvem přijala důležité povolení vstupu do zakázaného území Šumavy.

„Dědictví, dědictví, ale na těch kopcích chcíp pes. Kdybyste to aspoň měli přímo u Lipna... Ale v pásmu...? Jo a Karlovi domluv, ať nechodí moc do lesa, nebo dokonce k čáře. Ať se nedostanete do maléru. Povídám, zbavte se toho. Nabízel jsem mu zděnou chatu tady u Bechyně, ale prej tu lítaj letadla... člověk by řek – inteligent... Měl by miň číst a víc myslet. Tak ho pozdravuj, běhá někde na konci zahrady, ale už musím na lítání... Jo, hele, Vlasto, holka zase nevynesla smetí. Je tu bordel jak v tanku. Dvě ženský v baráku... to se nemrač, máti, přijdu z lítání, je studená trouba, jdu na lítání, je sice teplý kafe, ale nejsou ponožky... Vy si s tátou žijete v patře a nemáte tušení, co se tady dole děje... ksakru, co tady dělá... králík?!“

Pohledy tří příkrčených žen se stočily ke dveřím do zahrady. Uprostřed vchodu seděl veliký angorský králík a pozorně poslouchal novopečeného podplukovníka. Za ním přihopkal další a další a další... A v dálce mávaly postavy otce a syna a volaly: „Králíci utekli, králíci...“

Toho dne klouzala mlha po úbočí kopců, což bylo příslibem dobrého počasí. Ten, kdo se dostal ráno na vrcholy šumavských hřebenů, uviděl nedozírné bílé jezero páry, ze kterého vystupovaly hřbety líně se povalujících obrovitých ryb, odpovídající svou mohutností i lenivou netečností pradávným předkům rožmberských kaprů. S přivřenýma očima a oddaně pozoroval zestárlý muž šlachovité postavy okolní stráně zalité ranním sluncem, vzdálené alpské štíty ještě oděné do mlžných rouch, a bez hnutí vdechoval blahodárnou energii vstávajícího léta. V mozolnatých dlaních držel drn trávy opracovaný do čtverce. Možná by někoho napadlo, že vykonává jakýsi obřad tajemného přírodního náboženství. Po chvíli se sehnul a přiložil drn trávy k okraji již zatravněné plochy. Vlastně by na jeho konání nebylo nic divného, kdyby trávník nevznikal na rovné střeše přístavku jedné šumavské chalupy.

Mezi dvěma posledními domy malého šumavského městečka se objevila zánovní škodovka a začala ukvapeně brzdit. Asfaltová silnice způsobně provedla automobil mezi omšelou zástavbou, aby nesmyslně mizela ve vodní hladině jezera. Jako by to byla cesta pro vodníky mířící do promáčených domovů. Na okraji jezerem utopené cesty stál bezradně traktor, chlápek na motorce a několik lesních dělníků s těžkým valachem. Umolousaní, zarostlí, kouřili cigarety bez filtru až do posledního čvaňháka, do posledního zátahu tabákového smetí. Tedy až na jednoho, na kratoučko ostříhaného chlapce, spíš výrostka, který neměl nic jiného na práci než pliváním na vodní hladinu poměřovat smysl své existence. Všichni, kdo přijeli k jezeru s potřebou dostat se na druhý břeh, se stávali obětmi socialistické éry pokroku, který zde před léty zatopil překrásné, staletými vytvářené meandry řeky Vltavy. A s pokrokem zmizela lidská obydlí. A také kostely, jejichž zvonice při nízkém stavu vody ještě někde v zatopené krajině žalovaly...

„Jak často tady jezdí ten přívoz?“ zeptala se řidiče škodovky po chvilce nervózního čekání jeho spolujezdkyně, manželka Marie, neklidně skrývající své pěstěné zralé ženství za veliké sluneční brýle. Karel touto cestou jel před několika týdnů, a snad i právě proto pokrčil rameny. Pro klid v autě přesto zavolal na jednoho z lesních dělníků, který zavrtěl hlavou.

„Taky neví,“ tlumočil posunek Karel své ženě.

„Vrtěl hlavou, že neslyší.“

„Vrtěl hlavou, že neví...“ ukončil plodnou debatu Karel a vrátil se zpět ke svým myšlenkám či spíše ke vzpomínce na Jiřího Voskovce, milovaného partáka ještě milovanějšího Jana Wericha, o kterém se ráno z rozhlasu dozvěděl, že včera zemřel kdesi v Kalifornii. A tak je ta dvojice nesmrtelných moudrých klaunů zase spolu...

„Během patnácti minut tady bude. Nemáte cigaretu?“ Karel se leknutím otočil a hleděl z několika centimetrů do krátce ostříhané tváře plivajícího přeborníka.

„Manžel nekouří, je po infarktu...“

„Mamí, a jak je ta hlanice zadlátovaná?“ ozval se dětský hlas ze zadního sedla.

„Robine, teď buď zticha!“

„Sorry...“ usmál se mládenec a věnoval poněkud delší pohled cestujícím na zadním sedadle. Dospívající dívka vedle malého chlapce čtením knihy demonstrovala světu, že tento výlet ani ná-

hodou neodpovídá představám patnáctiletého „dospělého“ člověka o prázdninovém dobrodružství. Anička cítila mládencův dlouhý vyzyvavý pohled a bylo jí nepříjemně. Její povaha ale rozpačitostí netrpěla.

„Jak se jmenujete, slečno?“

„Svatá Ludmila, vole!“ Odpověď byla vyslovená pro sebe, ale slyšitelná všem.

„Aničko, co to je! Jak se to chováš? Omluv se tomu chlapci!“ snažila se Marie dohnat výchovu své dcery. Ale mladík, zrudlý rozpaky, se již díval na hladinu jezera k přistávajícímu prámu a Anička se opět věnovala knize.

„Tati, Anča může říkat vole?“ Přes významný pohled Marie na manžela se Robin odpovědi nedočkal.

„Jéééé,“ přesunul svou pozornost Robin na skutečnost, že auto najelo na přívoz a ocitlo se na vodní hladině. Byl rád, že tento výlet dává poněkud zapomenout na červenooké angorské králíky, potulující se po bechyňských lesích, a zcela se oddával vzrušení z blížícího se dobrodružství, kterého se zatím dotýkal při občasném sledování seriálu Verneových *Dvou roků prázdnin*. Jak se přívoz odpoutal od břehu arazil si cestu zvlněnou hladinou jezera, začal se zhmotňovat jeho sen. Obklopen samotou posvátné chvíle si začal prozpěvovat ústřední melodii tohoto filmu.

„Vzhůru na palubu, dálky volají, vítr už příznivý vane nám...“ Ano, je to jeho, Robinova cesta někam, cesta nikam, cesta, o které nikdo neví, jak dopadne, neví se, kdo přežije...

Odřený, rzí ohlodaný přívoz najel na kdysi asfaltovou silnici, nyní o poznání potlučenější a zanedbanější, než byly cesty na obydlené straně jezera. Podivnou opuštěnost místa narušovala pouze jakási bizarní plechová budka, spíše plechová kadibudka, dvoukadibudka s komínkem. Závora, která propustila do neosídlené krajiny traktor, motorku i dělníky s povozem, se těsně za koňským zadkem zabodla do vidlice a lehce ťukla do kapoty škodovky sjíždějící z přívozu. Poněkud vyděšené oči manželů hleděly do cedule hrubě přivážené na závoře: „POZOR! Hraniční pásma – vstup jen na povolení!“

„Tatí, tady jezdí vlak?“

„Ne, Robine, tady končí svět. Marie, podej mi tu propustku, prosím tě...“

„Tatí, zahoukej, ať nám zvednou závoly...“

„Dala jsem ji do *Kouzelníka Merlina*, kterého čteš ty, Karle.“

„*Kouzelníka Merlina* jsem dočetl včera...“

„Aha, tak tos mi ale neřekl...“

Karlovy oči se zúžily a pomyslel si, nakolik je jeho žena připra-

vena pro praktický život.

„Aha, tak to jsme ale v hajzlu...“ celkem stoicky poznamenal.

„Ovládej se před dětmi, Karle! ...sprostá slova nesnáším, ponižuje mne to!“

„Já si čtu, já neposlouchám,“ dala o sobě vědět spíš dospělá než dospívající dceruška.

„Hele, tatí, pan výplavčí...“

Karel se otočil na manželku a jeho zdánlivý klid přece jenom narušila postřehnutelná ironie. „Sprostá slova nesnášíš, ale řešit to budu já, že?“

„Ty bld'ó... a má pušku...“

Hlaveň samopalu zatřukala na okno auta, které se po mírném pootevření zaseklo...

„Občanský průkaz!“

„Hned to bude, prevít jeden...“ poněkud nešťastně okomentoval Karel občas se zasekávající kličku od svého okna.

„Prosím?! Vystupte si, soudruhu!“ ostře zaznělo z ústí samopalu, které v tu chvíli zastupovalo vůli československého lidu.

„Promiňte, to patřilo tomu oknu...“ snažil se vysvětlit Karel skrze několikacentimetrovou mezeru. Mluvení do černého ústí hlavně samopalu mu přivodilo znervózňující pomyšlení, že na konci tenké temnoty čeká náboj na jemné ťuknutí úderníku. Záchvěv strachu se mísil se vztekem.

„Vystupte si, soudruhu občane!“

„Velmi rád, ale víte, já mám také rozbité dveře a mohu ven, jen když stáhnu okno... Kdybyste byl tak laskav, pane příslušníku... soudruhu... a otevřel mi ty dveře...“

„Mami, a je to voják nebo výplavčí?“

Robin cítil obrovskou vděčnost ke svému otci, že mu připravil takový neočekávaný zážitek. Opravdové dobrodružství jako ve filmu! Hošíkovy ruce vděčně objaly zezadu otcův krk a Karel pocítil na své kůži jeho hebkou tvář. Stoupající vztek dostal rozhodující impuls odvahy.

„Heleďte, soudruhu, nemůžete mířit tím kvérem někam jinam? Copak nevidíte, že se vás můj syn bojí?“ Hlaveň se pomalu oddálila a sklopila se k zemi.

„Promiňte, soudruhu...“

Byl překvapený Robin, byla překvapená Marie, byl překvapený i Karel sám sebou. Dokonce i Anička zpozorněla. Robin na zadním sedadle ze sebe vydal zvuk vzdáleně připomínající zamručení služebního psa. Pohlédl na sestru a s rukama zkříženýma na prsou k ní zašeptal:

„Táta je bolec.“

Kolem auta se začaly kupit tašky, rezerva, brambory, láhve, gumovky, košíky na houby, deky a mnohé další důležitosti, co taková dovolená do šumavských kopců vyžaduje.

„Vidíte sám, jedeme na prázdniny do chalupy po panu Lejskovi, ve Svatém Tomáši, je to strýc mého manžela, tedy spíš jeho otce, manželův prastrýc, zdědili jsme ji...“, snažila se Marie po svém zachránit situaci.

„Počkej, Marie.“ Karel si uvědomoval, že okamžik jeho odvahy musí být vystřídán laskavou vstřícností, nechce-li poskytnout celé rodině rozkoš zpáteční cesty přes jezero domů do Budějovic.

„Už jsem tady byl asi před měsícem, přebrat dědictví a zabydlet se na prázdniny... Mám to domluvený, má mě tam čekat nějaký hajný...“

„Ale povolení nemáte!“

„Máme, ale doma, manželka ho dala do *Kouzelníka Merlina*, knihy, kterou jsem bohužel včera dočetl...“

„*Kouzelníka Merlina* čtu teď já, stačí říct...“ přerušila zoufalého otce Anička. Zvedla své veliké hnědé oči od tajemného příběhu a podala mu rozečtenou knihu.

„Bože, dneska se s vámi tedy fakt nenudím...“ Karel našel v knize povolení a podal ho pohraničníkovi.

Zavazadlový prostor byl opět napěchován, a jak bývá pravidlem, některé věci jako by přibýly, takže skončily na klínech posádky. Auto se opatrně rozjíždělo pod zvednutou závorou a Karel s uspokojením prohlásil, že práce na jeho srdci se jeho příteli kardiologovi Klimsovi skutečně podařila.

Když míjeli podivnou dvoubudku, povšimli si známého mladíka, jak s hlavou v záklonu celkem úspěšně doplívává do vojenské veleplechovky od marmelády. Šklebil se škodolibě a s nečekanou nadřazeností. Teprve nyní to došlo oběma dospělým, nikoli Aničce.

„Čau Ludmilo,“ zavolal drze do civilu převlečený voják, zaúkolovaný vytipováváním potenciálních narušitelů hranic ještě ve vnitrozemí.

„Parchant jeden...“ okomentovala Anička, již opět oproštěna od reality, jednání nevlastní sestry krále Artuše, zlobné Morgany v napínavém příběhu o čaroději Merlinovi.

„Proč? Dělá jenom svou práci, Andulko,“ odpověděla maminka Marie, oproštěna od vyššího principu mravnosti.

„Jsme ochotni udat kohokoli, osvětlená doba...“ připojil vzdorně otec Karel, oproštěný sice od ideálů, nikoli však od dlouhého spoluzití s Marií a její uvědomělou rodinou, s jejímž členstvím v komuni-

stické straně se seznámil až po zasnubách.

„Je to bolec!“ bystře poznamenal syn Robin, protože si jasně uvědomil, jak by taková plivací technika ovlivnila jeho postavení v domě o šestnácti partajích a čtyřech přilehlých dvorech.

Auto se pomalu šplhalo podél lesa, který svými větvemi jako armádou košťat zametal okraje silnice.

„Děti moje, to je krása,“ s neskrývaným dojetím vzdychl otec.

„Lesy, jenom lesy...“ s jemnou ironií se připojila Marie.

„Ale miláčku, to, že se mi nechce mít tady chalupu, neznamená, že nemám rád Šumavu. Naopak...“

Nastávající slečna již delší dobu s krajní nedůvěrou sledovala táhlou cestu do nekonečného kopce. „To tam vážně není žádná prodejna?“

„Tatínku, ta lučička bude za chvíli...“

„Jenom nám prospěje vyprat si pořádně plíce, Aničko. U skautů jsme chodili pro chleba šest kilometrů každý den. A já s konví na zádech čtyři kilometry do statku pro mléko.“

„Ale mami, to přece nemůžete myslet vážně, řekni mu něco!“

„Něco!“ zavýskl bratříček.

„Nech toho, prcku, tebe se neptám!“

„Ale to víš, že ne, Aničko. Za prvé: skauti nejsou, a za druhé: máme auto...“

Marie ucítila, že našla v jinak nekomunikativní dceři spojence pro tajemnou dovolenou v šumavských hvozdech. Podivné syčení a oblaka páry zpod karoserie zabránilo eskalaci počínající vzpoury.

„Krucinál, chladič!“

„Že jsem měl plavdu, tatínku, že ta lučička nemá být v tom čelveným políčku, že jo?“

Auto zastavilo a naplnilo se letním dnem, prostoupeným koncertem cvrčků, šuměním staletých smrků a vůní divizen z nedaleké paseky.

„Co mlčíš, tvůj syn se tě na něco ptá!“ ozvala se mrzutě učitelka Marie, která již od dob odznaků SSM, tak hrdě je nosíc v čase svých pučících řader, si s nastalou relativitou života občas nevěděla rady.

„Nemá, Robine, nemá...“

„Já jsem si to myslel, to je dobře, že si všímám, vid’?“

„Nech toho, Robine. Jsem teď zvědavá, jak to vyřešíš, Karle...“ nechtěla se Marie vzdát své vzpoury jen tak lehce.

„Je třeba vystoupit, postavit se za auto a tlačit...“

„Cože?!“ Buřičství části posádky dostalo přímý zásah.

„Anebo před auto a táhnout.“

„Kdo, já snad?!“ zhrozila se dcera a umínila si, že toto je poslední rodinná dovolená, které se účastní. V této chvíli v to zadoufal

i její otec.

„A já, jupííí!“ Robin již definitivně seznal, že tyto prázdniny mají šanci se stát branou do opravdovsky klukovského světa dobrodružství.

„Nebo můžeme počkat, až pojede kolem král Artuš se svojí družinou...“ neodolal Karel jemné ironii.

„Umažu si triko, druhý takový neseženu,“ ukázala dcera výmluvně na nápis Charles University, což byla vzácná, limitovaná verze v angličtině, spíše vyrobená neoficiálně, a o to cennější.

„Umažeš si pls,“ šeptl sestře ve svém klukovském omámení bratr a bravurně se vyhnul pohlavku.

„Na našem gymnáziu dostaneš po prázdninách lepší, mají jistě vlastní,“ uklidňovala ji s lehkou škodolibostí matka.

„To třeba budu nosit triko s nápisem gymnázium Pražského povstání?! Ani náhodou!“

„No a co! My to taky nosili! ...a neškleb se!“

„Tak co, pojedem?“

„Já chci tady počkat na lytiže Altuše.“

„Rytíře, rrrytíře, nepatlej slova, RRRobine! I to jméno jsi vybral blbě. Maminka nám radila Milana po dědovi! Byl by pokoj!“

„Chtěl jsem Robina,“ jemně se vzepřel Karel Marii.

„A proč ne rovnou Hooda? Už mi s těma Američanama lezeš na nervy!“

„Hood byl Sas! Angličan...“ poopravila matku dcera.

„To je jedno, stejně to jsou všechno kapitalisti!“

Do ticha bezmoci se ozval tichý hlas vzpurného hochy.

„Nejsem žádný patlal!“

„To jsem neřekla! Ale patláš slova. Teta to taky říkala.“

„Teta je mešuge, vid', tati?“

Chlapec věděl ještě dříve, než jeho rtíky dovyslovily poslední hlásku, že překročil tenkou linii matčiny tolerance, kterou mu zaručovala jeho spontánní roztomilost. Naštěstí přispěchal na pomoc otec zdánlivě logickým návrhem: „Zkusíte, prosím, zatlačit?“

Těžko uhodnout, zda údiv a posléze slzy, které se vzápětí téměř draly do očí matky i dcery, byly výrazem odporu ke zvrhlosti tohoto návrhu, či hlubokou lítostí, že to vůbec blízkého člověka mohlo napadnout. Dalšímu rozvíjení rodinného dramatu zabránilo zaskřípání brzd cestovního kola. Stav jeho omšelosti by jistě vzbudil závist u nejednoho anglického profesora fyziky. Do okna řidiče vpadla vlasatá hlava venkovského děvčete s tričkem velmi hlubokého výstřihu. Ale obvod okna byl příliš malý, aby se vešel dovnitř výstřih i s hlavou; jednalo se o velmi zdravé venkovské děvče. Tak hlava

zmizela a ke komunikaci zůstalo přítomné pouze tričko s výstřihem. Pohyb trička, odpovídající délce i příkrostiti vyšlapaného kopce, způsobil ohromení celého osazenstva automobilu, ze kterého, s notnou dávkou naivity, lze vyjmout snad jen malého Robina.

Otec Karel, muž po infarktu a aktivní svědek nyní čím dál tím méně aktivního vlastního manželství, se otočil na svou ženu, aby pak společně poněkud zmateně pohlédli do pevného zdraví šumavské rodačky. Ta naopak přivítala možnost se zastavit. Naplňovalo to její představy, provázející ji po cestách na kole. Jak jednou pojedou do světa nebo dokonce do Prahy... a bude potkávat naprosto neznámé lidi, ptát se jich na cestu či na jejich zdraví, povídat jim o sobě, o šumavské chalupě, kde vyrostla pod ostřížím zrakem svého dědy, příležitostně hostinského, o svých snech... A náhle do měšťáků téměř vrazila.

„Stalo se vám něco?“

„No... jaksí...“

„Tatínkovi stojí,“ Robin se téměř zadusil sušenkou, „...lučička na čelveným políčku.“

„Krucí, buď už zticha, Nácíčku!“ snažil se překonat rozpaky otec.

„Karle, jak to mluvíš, je to tvůj syn!“

„Ale já nejsem kocour Mikeš! Promiňte, slečno... auto nám nejede...“

„Aha, aha... Heleďte, já se podívám ve vsi, jestli náhodou je Petr Marek doma. Tedy lesní dělník Marek. On vás rád odtáhne. Můj děda je trop na nohy, hajnej si na mě dovoluje, a navíc ani jeden nemá koně. Péťa Marek je ochotnej.“

„Ani nemusíte, slečno, my to zvládneme sami,“ převzala iniciativu manželka v domněnku, že po jistém přemlouvání moudře ustoupí a uchrání si své postavení, ženy sice starší, nicméně manželky.

„Jak chcete, tak se mějte hezky, musím jet, vezu počtu, víte?“ Rozpučelé mládí se divoce zhouplo v pedálech, v okénku zanechalo rafinovaně směs vůní mýdla, mateřídoušky a dívčího potu a s velkou kabelou na zádech se vydalo k vrcholu kopce.

Ticho v automobilu se ještě dlouho dívalo za ujíždějícím sedátkem s péry, které se tak rozkošně zarývalo do zadečku šumavské pošťáčky. Všichni cítili, že promluvit nyní musí především Marie, která však doufala, že se jí dostane pomoci, třeba i od jejího ráčkůjícího syna. Chlapec se však nevinně díval z okna za vzdalujícím se kolem.

„Tak co budeš dělat, Karle?“ Oči obou manželů se potkaly a lékař Karel si začal hrát s problematickou okenní kličkou. Sklo se

pohybovalo nahoru a dolů, opakovaně, jako by hledalo, bůhví proč, tu správnou polohu z předešlé chvíle.

„To je zvláštní, už mi to zase funguje,“ okomentoval řidič nejen technický stav svého vozidla. Po chvíli demonstrativního váhání zastroubil, postavil se před auto a překřikl všechny zvuky lesa.

„Slečno, slečnoooo!“ Kolo se zastavilo a dívka otočila hlavu.

„Řekněte, prosím, někomu, ať nám přijdou na pomoc... Děkujemeeee!“

Zánovní škodovka s budějovickou poznávací značkou vjížděla do zapomenuté příhraniční vesničky s až přehnanou důstojností. Snad proto, že název obce Svátý Tomáš téměř nepochopitelně přečkal bez změny názvu třicet pět let komunistického ateismu. A tak byl čas i na „Dobrý den“. K nemilému překvapení učitelky současného dějepisu a současné občanské nauky dokonce zazněl pozdrav i po slovensky „Pozdrav Pán Boh“. Noví majitelé chalupy starého Lejska odpovídali jenom napůl huby, neboť – aby toho nebylo dost – k ponižujícímu pohledu na koňský zadek, který zvítězil nad svými pětapadesáti zkrocenými bratry ze stáje Škoda 1000 MB, spustily stěrače a nebyly k zastavení. Do trapnosti chvíle se ozval neuctivý chraplavý zvuk.

„Koně prrrdí jako trrrabant strrrejdy Evži,“ zhodnotil situaci malý Robin, který s otevřenou pusou, sám sebou zaskočený, náhle zúročil nejednu návštěvu logopedické poradny.

„No, konečně můžeme mezi lidi,“ vydechla s úlevou Robinova sestra a paní Marie nevěděla, jak má na zjevný pokrok svého syna reagovat. Snad proto se křečovitě chytla palubní desky.

„Nechceš jet trochu rychleji, Karle?!“

Manžel Karel udiveně pohlédl na svou ženu, pak na koňský zadek a opět na manželku. Zvedl ruce z volantů a dal si je za zátylek.

„Pokud se ti podaří vrazit řadicí páku tomu koni do zadku, máme naději...“

„Dejte mi už pokoj, všichni!“ rezignovala Marie a téměř uvěřitelně zavzlykala. Odpovědi jí byl jen téměř neslyšitelný šepot.

„...tl... tl... tlabant... tlabant...“

Zpod větví mohutných smrků se vynořila postava věkovitého muže. Měl na sobě čisté tmavozelené sako s kostěnými knoflíky, snad ještě prvorepublikového střihu. Beze slova se připojil k bizarnímu procesi z druhé strany koně, kterého poplácal na šíji svou dlouhou šlachovitou rukou. Lesní dělník Marek starého muže pozdravil jen lehkým dotykem okraje ukoptěného klobouku a dál, beze slova, držel opratě a krok se svým těžkým valachem, který táhl auto jako jednu z mnoha klád svého každodenního údělu.

„Vy jste ten doktor od starýho Lejska?“ zaburácelo ze zakroucených vousů energického starce do okénka automobilu.

„Vidiš, že na nás čekají... ano, to jsme my,“ usmál se Karel nejedříve na manželku a pak na starého muže. „A vy jste...?“

„Hajný Hofhanzl. Předseda národního výboru z Výtoně mi říkal,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Cesta jinam***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.